

[Einer Jensen.]

Halvdelen af det Antal Lejligheder, der var anmeldt for blot et Aar siden. Man vil forstaa, at naar Byggeriet paa den Maade omtrent halveres i Løbet af et Aar — og Udsigterne er desværre saaledes, at hvis der ikke fra Rigsdagens Side gennemføres Forslag til Støtte for Byggeriet, vil det i Løbet af det kommende Halvaar yderligere gaa ned —, vil Arbejdsløsheden forøges og dermed følge en Udvidelse af den allerede i Forvejen for store Arbejdsløshed.

Vi har i de seneste Dage beskæftiget os med forskellige Forslag vedrørende Byggeriet. Vi havde først Forslaget om Skattefrihed for Nybygninger, Forslaget om Udlaan til Boligforeninger paa 5 Mill. Kr. og Forslaget om Udlaan til Kommuner paa 10 Mill. Kr., af hvilke der naturligvis ogsaa, hvis man maatte ønske det, vilde kunne bruges til kommunale Foretagender af en eller anden Art. Desværre er det jo gaaet saaledes, at de to Oppositionspartier ikke har villet medvirke til Gennemførelse af disse Forslag, thi disse Forslag i Forbindelse med det, vi beskæftiger os med i Dag, vilde utvivlsomt have ført med sig, at ikke alene den meget store Nedgang i Byggeriet kunde være standset, men at ogsaa nyt Byggeri kunde komme i Gang. Her er i dette Øjeblik i København ca. 7 000 ledige Bygningsarbejdere, over hele Landet ca. 30 000 Bygningsarbejdere, altsaa et meget væsentligt Tal. Naar man regner med, at der er ca. 90 000 arbejdsløse, saa vil det sige, at ca. $\frac{1}{3}$ af de i Landet værende arbejdsløse kommer fra Bygningsindustrien. Dertil kommer, at adskillige andre Arbejdere vilde kunne faa Beskæftigelse: Teglværksarbejdere, Kalkværksarbejdere, Cementarbejdere og Transportarbejdere. Altsaa, hvis man gennemførte disse Forslag og fik, lad mig sige, en nogenlunde rimelig Beskæftigelse indenfor Byggeindustrien, vilde Arbejdsløsheden i Danmark kunne bringes meget væsentligt ned. Jeg beklager, at det ikke er lykkedes at naa til Enighed om de Forslag, vi har behandlet, og jeg udtaler Haab om, at det kan lykkes i alt Fald at naa til Enighed om dette Forslag.

I Diskussionen om dette Forslag kommer vel ogsaa det Spørgsmaal frem, om der er Mangel paa Lejligheder. Der er ingen Tvivl om, at Lejligheder af mindre Størrelse er der Mangel paa i København. Vel er Antallet af Familier, der er under Boligforsorg, i de seneste Aar gaaet meget væsentligt ned, i København næsten halveret, og dette skyldes jo ikke mindst, at Københavns Kommune direkte og indirekte har ydet

Støtte til Byggeri af mindre Lejligheder. For Frederiksbergs Vedkommende er Forholdet det, at man ikke har ønsket at støtte Byggeriet, og at Antallet af Medborgere, der bor i delte Lejligheder, har været stigende dér det sidste Aar. Der er ingen Tvivl om, at hvis Byggeriet helt standser, hvad der er Udsigt til, hvis det ikke lykkes at gennemføre Forslag, der støtter Byggeri, vil ikke alene den store Arbejdsløshed fortsat hænge os, men Antallet af Familier, som bor i delte Lejligheder eller er under Husvildforsorg, vil stige, og dermed vil hele den Indsats, der er ydet af Kommunerne i de seneste Aar ved Igangsættelse af Byggeri, for en meget væsentlig Del være spildt, idet Antallet af samboende Familier igen vil stige. Jeg beder ærede Medlemmer betænke disse to Ting, naar de skal tage Stilling til dette Forslag. For mig er der ingen Tvivl om Værdien af dette Forslags Gennemførelse. Naar man paa een Gang kan naa to Ting, nemlig at skaffe Arbejde til arbejdsløse Arbejdere — og naturligvis ogsaa Haandværksmestre — og at formindske Antallet af Medborgere, der bor under daarlige Boligvilkaar, forekommer det mig rimeligt og naturligt at gennemføre Forslaget, og jeg anbefaler Forslaget til hurtig Vedtagelse i dette høje Ting.

Elgaard: Dette Lovforslag, der gaar ud paa at oprette en Boligfond paa 10 Mill. Kr., har jo efter sine forskellige Bestemmelser to Formaal. Det ene Formaal vedrører Finansiering af Byggeriet, altsaa hele Kreditspørgsmaalet paa dette Omraade, og det andet vedrører Opførelse af Boliger til Befolkningen og Beskæftigelse af vore Bygefagsarbejdere.

Naar man bliver stillet overfor et saadant Forslag fra den højtærede Indenrigsminister, kan man vanskeligt undlade at fæste Opmærksomheden ved en Række af de Spørgsmaal, der har Forbindelse med hele Boligsituationen. Det vilde i denne Forbindelse være interessant, hvis man havde eller kunde skaffe sig en Opørelse over, hvordan Ledighedstallene for Udnyttelse af Lejligheder ligger, om Forholdet mellem Ledighedstallet for store og smaa Lejligheder er det samme som hidtil. Vi har haft Perioder, hvor der praktisk talt ikke var en eneste ledig Lejlighed; men saadan er det jo ikke mere. I samme Forbindelse kunde jeg ønske, at der, hvis det var muligt, blev givet nogle Oplysninger om, hvordan man med den omfattende Byggevirksomhed, der er trods alt, kan komme op paa den voldsomt høje Ledighedsprocent indenfor